

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio XCIX. Ferrariensis Pensionis, Veneris 7. Februarij 1648. Quando & quibus in casibus Iudex possit cogere partes ad transportationem librorum & scripturarum existentium in locis remotissimis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

- 12 Demum non obstat prætenſa obſervantia tranſactionum, & adminicula deducta ad probandum contractum; nam huic obiecto fuit multipliciter ſatisfactum in præſatis duabus deciſionibus R. P. D. Bichij, quas DD. iterum hodie amplecti voluerunt, & ulterius ponderarunt ſingula adminicula deducta per informantes D. Cardinalis non ſuffragari. Nam breue Apoſtolicum ſuper licentia tranſigendi non probat instrumentum, nec contractum, cum imò nulla in eo facta ſit mentio de pactis, & conventionibus, ſeu forma tranſactionis, & tractatus non inducat probationem contractus ſubſecuti, longè enim diſſerunt tractatus ab instrumento, & contractu, quia multa tractantur, quæ poſtea non perficiuntur, ut bene Rot. d. dec. 104. num. 8. verſ. non obſtat. par. 2. diſcrſ.
- 13 Atteſtationes priuatæ, & ordines Conſervatorum, & Rationalis patrimonij Biſignani ſuper conſignatione facta de frumento præſatis Abbatibus S. Mariæ & S. Adriani, & conſignationes ſubſecutæ per dictos Conſervatores, ac conſeſſiones aſſerti Procuratoris, & curatoris D. Principis nihil releuant. Tum quia ſunt atteſtationes, & ſcripturæ priuatæ, quæ etiamſi iuſtificarentur, non releuant, cum non licuerit illis perſonis dare robur inſtrumento inualido tanquam rogato per Notarium inhabilitatum, ut ex Aſſiſt. in Conſt. Regn. lib. 1. rub. 77. num. 15. circa medium, verſ. nec potuit, ſignat utraque deciſio R. P. D. mei Bichij; tum etiam, quia non potuerunt præiudicare dicto Principi in actibus voluntariis ſoluendo debitum controuerſum litigioſum: l. fin. C. de acquir. poſſ. Alex. conſ. 130. num. 6. lib. 4. Pariſ. conſ. 115. num. 1. lib. 1. Greg. XV. dec. 375. num. 5. & 460. num. 4. Tum, & tertio, quia dictæ ſolutiones emanarunt, ut prætenditur, pro cenſu S. Mariæ, ſuntquæ diſformes ab instrumento, quod loquitur de præſtatione annuorum tumulorum. 150. partitæ verò conſignationum frumenti tant de annuis tumulis 150. Unde tanquam diſformes, & factæ poſt centum annos, non poſſunt ſuffragari pro obſervantia contractus, quæ debet eſſe proxima, & conformis. Socin. conſ. 6. n. 2. & 3. lib. 1. Rot. dec. 37. num. 34. & 35. par. 2. diu. & deciſ. 170. num. 4. p. 2. rec. Greg. XV. deciſ. 325. num. 2. vbi Ad den. num. 26. & in d. ultima deciſione D. mei Bichij comprobatum fuit.
- 16 Præcepta, ſeu mandata Iudicum de ſoluendo frumentum iuxta ordinem datum à Procuratore D. Principis, nihil faciunt, quia ultra dictam reſponſionem, quod non potuit Procurator præiudicare in actibus voluntariis, fuit etiam animaduverſum illa non habuiſſe effectum, & per plures annos fuiſſe agitatum ſuper dicta ſolutione in Curia Neapolitana, vbi dictus Princeps obtinuit executionem mandati ab A. C. obtenti reiecta prætenſa compensatione ex aduerſo oppoſita.
- 17 Et quamvis etiam d. creditum D. Cardinalis haberet aliquam ſubſtantiam, tamen quia promiſſio facta per antiquum Principem Biſignani in dictis tranſactionibus eſt correſpectiva ad tenimenta terrarum, & locorum eiufdem Principis quæ in maiori parte fuerunt alienata, vnà cum feudis per Regem Catholicum ante ceſſionem hereditatis Iulie Vrſinæ. Ideo onus ſoluendi Eccleſiis annuos tumulos frumenti tranſiit in emprores, & poſſeſſores, remanſit penès D. Principem, etiam reſpectu actionis perſonalis, cum verſetur in cenſu reſervatiuo, in quo obligatio perſonalis ſolum inducta eſt ex neceſſitate poſſeſſionis, & oneris coherentis rei poſſeſſæ, ſicquæ in plus non afficit quoad ſubſtantiam obliga-

tionis, quàm virtus poſſeſſionis rei obnoxia cenſui reſervatiuo, Dec. conſ. 164. col. 3. circa med. Caſtr. conſ. 3; 4. lib. 1. Aym. in terminis Cenſus reſervatiui, conſ. 217. n. 4. cum ſeqq.

Nec ex eo, quod in tranſactione inita cum Rege Catholicò fuit ceſſum dicto moderno Principi reliquum dictæ hereditatis cum debitis oneribus, prætendi poteſt ad ipſum ſpectare onus ſoluendi dictos annuos tumulos præſatis Abbatibus, quia, ut bene reſpondet vltima deciſio R. P. D. mei Bichij §. quamvis, &c. Rex Catholicus longè ante ceſſionem alienauerat dictas terras cum feudis in Principem Tarſiæ, Auguſtinum Salutium, & alios, in quos propterea tranſiuerat d. onus pro rata proportionabiliter, tanquam inherens terris alienatis, adeò ut reſiduum tantum debitorum remanentium in hereditate de tempore ceſſionis, cenſeatur iniunctum moderno Principi, iuxta text. in l. ſi certarum, §. Iulianus, ſſ. de milit. reſtam. Rom. conſ. 417. num. 7. Abb. conſ. 30. col. 2. lib. 2. Crauet. conſ. 217. num. 5. Gratian. diſcept. 273. num. 22.

In omnem caſum negari non poteſt, quin ex præſatis, & ex lite diu agitata Neapoli credita D. Cardinalis remaneant adeò illiquida, ut nullo modo apta ſint ad obtinendam compensationem, ſeu retentionem, cum ad hunc effectum ſit neceſſaria ſententia ſuper liquidatione crediti, vel probatio tam clara & liquida, ut nulla exceptione, ſeu velamine offuſcari, aut adumbrari queat, ut fuit reſolutum in Romana, ſeu lanuen. locorum montium 31. Maij 1638. coram bon. mem. Buccabella. & in eadem coram Meo Martij 1641. poſtea confirmata coram R. P. D. meo Meltio ſub die 26. Ianuarij proximi præſentis, & in Romana retentionis domorum 23. Maij 1642. approbata hac eadem die coram R. P. D. meo Ghislerio. Et ita reſolutum utraque parte informante, &c.

R. P. D. G H I S L E R I O

Ferrarien. Penſionis,

Veneris 7. Februarij 1648.

ARGVMENTVM.

Quando & quibus in caſibus Iudex poſſit cogere partes ad transportationem librorum & ſcripturarum exiſtentium in remotiſſimis locis; & an ſit committendum peritis de referendo antequam Iudex ipſe libros viderit & partitas illorum examinauerit. Quid ſi agatur de libris ad tertium non exiſtentem in lite ſpectantibus. Liber Archiuij quantum probet. Et an inter perſonas non ſubditas. Et de probatione deſumpta ex libro Archiuij Episcopalis quando agitur de intereſſe Episcopii.

SVMMARIVM.

- 1 Ad electionem peritorum, quod eſt remedium ſubſidiarium, deueniri non debet quando valor probari poteſt per exhibitionem librorum Capituli, quod eſt remedium ordinarium.
- 2 Exhibitio librorum debet fieri in loco iudicij & coram oculis Iudicis.

P 4 3 Electio

- 3 Electio peritorum super libris requirit prauam Iudicis discussionem librorum. *Contranum. 5.*
- 4 Calculus presupponit partitas veras.
- 6 Quæ sit differentia inter libros scriptos à priuatis & scriptos à publica persona.
- 7 Archivium non dat rebus scriptura informi.
- 8 Archivium non probat contra non subditos.
- 9 Libri administratoris quibus in casibus portandi sint extra locum administrationis, quando verò Iudex debeat committere verificationem librorum in loco ubi reperiuntur.
- 10 Quid si dominus scripturarum se opponat.
- 11 Quid si agatur de libro tertij qui non est in lite.
- 12 Quid si nulla sit suspicio falsitatis.

DECISIO XCIX.

Fuit confirmata decisio in hac causa coram me, facta sub die 12. Martij 1647. quia cum Eminentiss. Card. Machiauellus, & D. Magalottus habeant sua remedia Ordinaria, prout est exhibitio librorum, non possunt conuolare ad extraordinarium, & subsidiarium, nempe subdelegationis Iudicis in partibus ad effectum eligendi peritos, qui ex libris mensæ Episcopalis Ecclesiæ Ferrariensis conficiant calculum de singulis redditibus, & oneribus Ecclesiæ per decem vel quindecim annos ante translationem Pensionis translata per bon. mem. Principem Peretium in Eminentiss. Cardinales Montaltum filium, & Vrsinum Nepotem, ut præter Decisiones adductas in Decisione qua remittitur in §. quo verò ad secundam partem, dixit Rot. in Perusina dotis Veneris 30. Octobris 1615. coram bon. mem. Coccino, in Novariensi honorum 26. Iunii 1628. coram Eodem, quæ est decisio 199. n. 21. p. 5. recent.

Nam quoties competet remedium ordinarium, non est locus extraordinario. Bartol. in l. etiam la 2. n. 1. vers. opponere. C. si iur. vel curat. Vestr. in prax. lib. 8. cap. 4. num. 2. Rot. decis. 34. numer. 2. & ibi Adden. littera A. de appellat. in nou. vnde cum ordinarium remedium sit exhibitio librorum, cessat extraordinarium electionis Peritorum, ut fuit firmatum in alia decisione.

- 2 Quia etenim, quatenus supradicti Eminentiss. Machiauellus & Magalottus volunt vti Libris, tali casu eos in loco Iudicij exhibere tenentur, & propriis oculis DD. subiicere; ex text. in l. prator ait in fin. ff. de edend. vbi Ias. & ceteri communiter. Rot. coram Cauat. decis. 580. num. 1. vers. non enim apparebat, & numer. 3. & in Toletana iurisdictionis 10. Decembr. 1620. & 14. Decembr. 1621. coram bon. mem. Pirouano, & in Tiburtina Castri S. Angeli 18. Iunii 1646. coram R. P. D. meo Meltio, ad effectum ut possent inspici, an sint legales & bene tenti, cum multa deducantur, quæ illos reddunt suspectos, & ponderari quænam partitæ, & quomodo sint calculandæ, quia cum ad probandum valorem mensæ possit dubitari, an sint admittendæ omnes partitæ, prout iacent in libris antequam deueniatur ad calculum, sunt discutiendæ, & firmandæ plures partitæ, super quibus postea erit faciendus calculus. ¶ Cum non omnes spectent ad iudicium Peritorum, sed Iudicis, ex allegatis in decisione, & dum calculus Peritorum fieri debet super dictis libris, argum. text. in l. 1. §. rationes ff. de edend. gloss. fin. in l. furri §. fin. ff. de iis qui not. infam. ne ordo præuertatur, debent prius exhiberi libri sine quibus defuit materia præexistens super qua Periti sint eligendi, & postea eligi Periti. Monac. decis. Bonon. 12. num. 100. Rot. in Ariminensi administrationis iurisd. 20. Februarij 1628. coram bon.
- 3

mem. Pirouano, nam si libri non sunt legales, frustra super illis petitur electio Peritorum, quia sicut ipsi non probarent, ita multo minus calculus, & bilancium ex eis desumptum, ex traditis per Rot. decis. 189. n. 1. p. 1. diuers. & decis. 186. part. 1. recent. num. 2. & 4. decis. 34. num. 25. decis. 421. num. 8. part. 4. tom. 2. coram bon. mem. Barac. decis. 409. n. 5. & in Brixien. parochialis 15. Decembris 1623. coram Francisco Vbaldo ¶ calculus enim præsupponit partitas veras, cui nunquam est locus quando dubitatur de ipsis partitis. Rot. dec. 672. num. 4. lib. 3. p. 3. diu. & quando Doctores loquuntur de libris, intelliguntur de legalibus, ac de illis, quibus fides est præstanda, ut habemus de tutore, qui si vult suas rationes reddere ex Inuentario, & libris, oportet illud, & illos fuisse legaliter factos & tentos, alias relatio peritorum corrumpitur, deficiente reali fundamento illius, sicuti de sententia quæ intelligitur de valida, & iusta, ex vulgatis.

Quibus non obstat, quod cum agatur de partitis incidenter, nec super eis sit ferenda sententia, sed super negotio principali, nec petatur electio Peritorum, ut ab illis fiat discussio, & detur eorum Iudicium super partitis, ac releuantia Librorum; sed tantummodo ad calculandum, & in vnam summam coaceruandum plures partitas diuersi generis, subiicere. postmodum Iudicio DD. ut per eos possint considerari qualitates, & causæ adnotate in partitis, & suum possint interponere Iudicium, Rota solet inclinare ad electionem similium Peritorum, seu potius calculatorum, ut redigantur in calculum, & partes non grauentur inutilibus expensis, ut in terminis dixit Rot. decis. 247. num. 2. coram bon. mem. Coccino part. 2. recent. de inueterato stylo Rot. quam resolutionem sequuta fuit Rot. decis. 115. sub num. 7. vers. ad primam cum segq. coram eodem bon. mem. Coccino part. 8. recent. quia d. decis. 247. part. 2. firmat de stylo Rot. non fieri de actis integros libros exhibitos, ne partes superfluis impensis grauentur in conficiendo registro, & propterea non obstat in illo casu, in quo agebatur de libris mercatoris, qui etiam fuerant exhibiti penes Iudicem causæ ut in princip. ibi; exhibitis libris per d. Guillelmum tentis, & scriptis coram Iudice, & num. 2. ante med. ibi; & propterea ad hunc effectum sufficit quod libri fuerint exhibiti penes Iudicem, ubi cum in presenti questio non sit super confectio registri, sed super exhibitione faciendi coram Iudice, d. dec. 247. sub eodem num. 2. ut supra ibi; & propterea ad istum effectum sufficit, quod libri fuerint exhibiti penes Iudicem, fundat intentionem DD. Cardinalium Montalti, & Vrsini, dum replicant exhibitionem apud ipsum Iudicem fieri debuisse, qui Eminentissimi non instant, libros in actis produci, sicut in casu d. decis. 247. ubi perpendebatur notabile accrescens dispendium registri, sed instant exhibiti ad effectum subiicendi oculis, & iudicio DD. ut in casu eiusdem decisionis fuerat quoque suppositum libros fuisse Iudici exhibitos integraliter, d. num. 2. quare cum libri sint in partibus, cessat principale requisitum in hac materia, ut prius libri inspiciantur, & considerentur, & antequam eligatur Periti pro calculo faciendi.

In allegata dec. 115. p. 6. rec. quemadmodum dictum in fine decisionis, quæ reuideretur, non dubitatur de legalitate librorum, cum illi fuissent fabricati à communi, & approbati ab Officiali iugantium, & ageretur de causa Cæsaraugustana distributionum, & sic in partibus Hispaniæ, non dubitatur, an essent exhibendi libri Capituli; sed in

Peritus sine contradictione portionariorum electus bene retulerit introitum & exitum Capituli ab an. 1605, vsque ad ann. 1626, & non ab an. 1611. vt patet ex lectura eiusdem Decisionis, sub d. numer. 7. vers. & ad primam, & sic questio erat super eo an forma electionis esset bene seruata.

Hinc Rot. cor. san. mem. Greg. XV. dec. 373. in princ. cum latius Vitellius ad docendum Alphonsum eius patrem fuisse ciuem Citerensem, & soluisse Datia, & onera à solis Ciuibus debita, produxisset plures partitas compulsatas, ex variis libris in terra Citerne existentibus DD. ordinarunt quod ipsi exhiberentur, vt eorum qualitas inspiceretur, & fuit inter alios exhibitus liber æstimi præcipuus inter libros communitatum, & à quo alij omnes regulantur, vt innuit eadem decisio in princ. Rot. coram Cresc. dec. 3. numer. 3. de fid. instrum. retardata executione voluit quod mitteretur in Hispaniam pro Protocollo, quia pars illud petens non petebat causa dilatandæ solutionis pensionis; in Melenitana hereditatis 9. Decembris 1619. coram Seleucien. que est dec. 154. tom. 2. p. 4. rec. cum prætenderetur instrumentum esse imperfectum & non facere fidem indubitata, mandauit Rota Protocollo adduci ad Curiam, pro vt seruatum fuisse dicitur in dec. 9. coram Cardin. Causal. dec. 176. num. 2. Domini denuò mandarunt produci scripturas, licet iam in actis registratas, quia pars in iudicio ciuili excipiendo intendebat illas redarguere de falso, & ostendere quod essent defectuosæ, & mutilatæ, & quod adesset diuersitas, & discrepantia inter originalia, & inter scripturas registratas; vnde idem est dicendum de istis libris omnino deferendis ad Curiam, vt videri possint an defectus habeant, & quam fidem mereantur, an sint regulati, & bene tenti, quæ omnia dependent ex oculari inspectione.

Non obstat, quod libri, de quibus agitur, reperiantur in Archiuo Episcopali, & semper pro legalibus habiti fuerint, quia testes inducti pro parte supradictorum Eminentissimi Machiaulli, & Magalotti id non concludunt, quinimò deponunt, illos existere in computistaria, quæ est quid diuersum ab ipso Archiuo, & ab eo omnino separatum, ac esse descriptos à ministro priuato, vt deponit primus testis iuxta 77. interrogat. ibi; *Ananti che s'arriu all' Archiuo, si passa per vna stanza, la quale si dice la computistaria del Vescouado, nella quale sono due armarij, nel quale il computista tiene sotto chiave li libri de conti, & Entrata, & Vscata di detto Vescouado*; cum quo concordant secundus, tertius, quartus, & quintus testis, quo casu non probarent. Put. decisi. 136. lib. 1. Andr. decisi. 65. num. 1. & dec. 90. num. 2. Rot. dec. 189. num. 3. dec. 803. num. 8. p. 1. diuers. & in Conuersana Iurisdictionis 3. Iulij 1643. coram R. P. D. meo Roias, sed quatenus etiam verè reperirentur in Archiuo, nec releuarent, ¶ cum Archiuum non det robur scripturæ alioquin informi, nec tollat defectus, quibus subiacer scriptura. Corn. conf. 142. num. 6. vol. 1. Rot. coram Caput. decisi. 41. num. 3. p. 1. vltra quod aliud est, quod illis, fuerit præstita fides erga debitores ibidem descriptos; aliud verò quod probent in præiudicium tertij, pro vt sunt dicti Eminentissimi translarij, & licet scripturæ extractæ ab Archiuo Episcopali dicantur extractæ ab Archiuo publico, & regulariter plenè probent, c. 2. d. de fid. instrum. Rot. dec. 45. num. 2. part. 5. rec. multum tamen dubitari potest, an hoc procedat quando agitur de interesse ipsius mensæ Episcopalis, & contra tertium, qui non sit subiectus Episcopo; ¶ Nam Archiuum publicum solum probat contra personas illius territorij subiectas, ex alleg.

in Marscen. Iurisdictionis 5. Martij 1646. coram R. P. D. meo Bichio, & antea coram bon. mem. Cocc. dec. 128. n. 2. & in Romana hereditas. 31. Maij 1626. cor. bon. mem. Pirouano.

Neque obstant ea, quæ fuerunt deducta circa periculum amissionis librorum, & expensas in illis transmittendis ad urbem, quia cum libri non sint in remotis partibus Mundi; sed intra statum Ecclesiæ, & sic per loca tuta sint transportandi, nec maris periculo subiaci debeant, & dicti Eminentissimi Translatarij offerant se paratos subire periculum, expensas, & incommoda quæcumque, idem in leg. prætor ait, §. fin. num. 2. ff. de edend. firmant administratorem posse compelli ad exhibendum librum extra locum administrationis periculo & expensis petentis, quem sequuntur Dec. in c. 1. num. 319. de prob. Soc. conf. 149. numer. 4. lib. 1. Sola ad const. Saband. tit. de minor. & ration. distrabend. gloss. 4. sub num. 2. Sim de Præ. conf. 154. numer. 1. & seqq. lib. 1. & firmavit Rot. in Anconitana Manna 31. Iulij 1647. cor. R. P. D. meo Corrad. ex ibi alleg. Nec subsistit quod doctrina Castr. sit specialis in libro administrationis, quia est communis; nam ratio ab eo adducta est quia persona est obligata, & potest conueniri in loco iudicij, & sic cessat doctrina Bartol. in d. l. prætor ait d. §. fin. quod si esset periculum itineris asportandi librum rationum de vna Prouincia ad aliam, vel si portari non posset originale, quia fortè esset in Archiuo publico, vnde non posset extrahi, iudex mittere debet ad locum sufficientes personas, quæ videant illud originale, & de eius effectu, & substantia fidem referant iudici, vt extr. de fid. instrum. c. accepimus, eo enim ipso quod translarij intendunt subire periculum, cessat fundamentum, & ratio ipsius, pro vt etiam cessat dispositio d. text. in c. accepimus de fid. instrum. quia fundatur in periculis viarum ab Anglia ad urbem, vt ibid. aduertit Hostiens. num. 1. ad med. Ioan. Andr. numer. 2. & Bellam. num. 1. quæ pericula cessant in hoc casu, cum per statum Ecclesiæ non adsint talia pericula, & ea intendunt in se assumere dicti Eminentissimi DD. translarij, & tamen in fortioribus terminis Rot. passim mandauit originalia transportari etiam ex remotissimis partibus Hispaniarum, vt in Burgen. Maioricatus coram Comitulo 18. Decembris 1588. dec. 43. n. 4. & 10. & in fin. decis. ex Gallia in Parisien. pecuniaria 5. Iulij 1610. cor. Card. Lancelot. & ex Insula Melitæ in qua pariter maris imminet periculum, in d. Melenitana hereditatis 9. Decembris 1619. coram Seleucien.

Nec facit replicatio, quod doctrina Castr. debeat intelligi, volente & consentiente Domino scripturarum, ex traditis per Dec. in d. cap. 1. n. 322. de probat. quia Decius hoc non firmat simpliciter, & absolute, sed dicit quod si Domin. scripturarum instat super periculo, non sufficit quod alter offerat expensas, nisi etiam subeat periculum, vt in d. n. 322. ad fin. ibi; *quia si instat periculum non sufficit præbere expensas, sed etiam debet periculum subire, & sic admittit opinionem Castr.* quando concurrat vtrumque vt hic, & semper verum est dicere contra Decium facere opinionem Pauli de Castr. Soc. Sol. Sim. de Præ. & Rot. in d. Anconitana Manna, neque contra hanc opinionem Rot. facit Magon. dec. Lucen. §. n. 14. ¶ vbi quod mercator non cogitur edere in alio loco, vel ad alium locum ad petentis instantiam transportare, etiam si petens offerat suo periculo, & suis expensis deferri, & cautiones offerat, quia loquitur in mero tertio mercatore, qui conueniebatur pro editione facienda, dum lis inter alios litigantes vertebatur,

tur, vt apparet sub num. 2. ibi; quod tertius teneatur, &c.

- 12 Minus facit quod Rot. non sit solita iniungere transportationem, nisi quando subest suspicio falsitatis, & alterationis propter quam omnino sit necessarium scripturam originale subiicere oculis Dominorum, ad quem effectum non sufficit suspicio partis; sed dari debet sufficiens fumus, quia Castr. & alij non loquuntur de huiusmodi requisito. & Rot. cor. san. mem. Greg. XV. d. dec. 372. loquitur in libro æstimi, in quo nec umbra falsitatis poterat suspicari. Cresc. dec. 3. de fid. instrum. non resoluit rationem falsitatis; sed quia pars non petebat transportationem causa protrahendi litem, & differendi solutionem pensionis.

Ex quibus cum Eminent. Translatarij non instant, quod libri producantur in actis, sed quod exhibantur ad effectum subiiciendi oculis, & iudicio Dominorum, quatenus illis aliquo modo vti velint supradicti Emin. Machiauellus & D. Magallottus, placuit Dominis vtrique parte audita confirmare decis. cor. Me factam, sub die 12. Martij præteriti.

R. P. D. PEVTINGERO Sipontina Pensionis,

Lunæ 8. Iunij 1648.

ARGVMENTVM.

EXecutio sententiæ quando dicatur facta, b homine ad effectum impediendi intentantem remedium restitutionis in integrum aduersus rem iudicatam. Quæ sit natura actionis negatoriæ. Quæ requirantur vt executio reuocetur per viam manten- tionis. Et de petitorij suspensione proposita in iudicio retinendæ, si aduersarius petito- rium prius intentauerit.

SVMMARIVM.

- 1 Ex quibus circumstantiis colligatur executionem sen- tentiæ factam fuisse ab homine, & non à lege.
- 2 Executio ex quibus perfecta dicatur quando agitur de impediendo eum qui vult in integrum restitui.
- 3 Ex quibus verbis sententiæ dicatur concepta in iudicio actionis negatoriæ, vt beneficium acquirat liberta- tem à solutione pensionis.
- 4 Sententiæ continet virtualiter libertatem fructuum beneficii quando continet declarationem nullitatis pensionis.
- 5 Sententiæ lata in actione negatoria trahit secum exe- cutionem non ex facto legis, sed ex facto Iudicis sententiæ pronunciantis.
- 6 Depuratio sequestri facta auctoritate Iudicis dicitur actus iudicialis.
- 7 Depositum non potest recuperari ab ipso deponente quando adsumuntur oppositores.
- 8 Actio negatoria duos habet effectus, primum quod ad- uersario ius non competat, secundum quod res mea sit libera à seruittute.
- 9 Quando actio realis & personalis procedunt ab eodem fonte, si una fuerit annullata per sententiæ annul- latam & altera.

10 Possessio ex causa vniuersali influit in actus particu- lares.

11 Per executionem sententiæ amittitur possessio.

12 Ex iure percipiendi fructus quando inferatur exemptio à pensionis solutione.

13 Ad reuocandam executionem factam per viam ma- nutentionis debet constare de euidenti nullitate sen- tentiæ, de qua agitur.

14 Suspendio petitorij in iudicio retinenda non impedit prosecutionem petitorij ab altera parte inten- tati.

DECISIO C.

Concesso D. Principi Octauiano Medices sub diebus 8. Aprilis & 1. Iulij anni præteriti, man- dato de manutenendo in gradu restitutionis in inte- grum aduersus sententiæ A. C. & rem iudicatam in quasi possessione exigendi annuum pensionem in quasi possessione exigendi annuum pensionem scut. 1260. monetæ Romanæ super Abbatia S. Matie de Passano Sipontinæ Diocesis, nunc à D. Petro Co- lumna possessa, ad eius instantiam hodie causa re- proposita Dom. recesserunt à decis. is.

Quia cum potissima ratio dictarum decisionum fundetur in hoc quod executio facta à lege non im- pediat manutentionem, pro vt eam impedit executio facta ab homine, iuxta decisionem Burat. 604. n. 16. cum alijs allegatis. Ideo dum hodie examinaretur, an in hoc casu sententiæ contra D. Principem Pen- sionarium ab Auditore Camera de an. 1636. ad fau- orem D. Abbatis Petri Columnæ titularis cum voto Rotæ lata declarans dictam Pensionem esse nullam, inualidam, & Literas Apostolicas desuper non sus- fragari Principi, absolendo in futurum D. Abbatem à solutione pensionis, fuerit facto hominis execu- tionem demandata, quæ manutentionem ex allegatis in decisionibus, quæ revidentur impediatur. Plures cir- cunstantiæ ponderatæ fuerunt, quæ facto hominis executioni dictam sententiæ demandatam fuisse comprobant.

In primis quod specificè, & nominatim fuit à parte petita, & à Iudice concessa executio sen- tentiæ, vt ex actis iudicialibus relatis in Summ. D. Abbatis numer. 5. ex quibus apparet, quod sub die- bus 11. & 15. Octobris 1618. ad instantiam ipsius fuit citatus D. Princeps Octauianus ad videndum mandari exequi sententiæ, & pro illius execu- tione consignari omnes, & singulos fructus recolle- ctos, seu recolligendos ex omnibus bonis, & iuri- bus Abbatie penes Affictuarios, custodes, & alios quoscumque à Principe causam habentes existen- tes, & mandatum de consignando decerni, & rela- xari, quod fuit decretum & relaxatum, & successi- uè expeditum, vt in Summ. num. 6. & subinde exe- cutum mediante actuali consignatione penes Co- lonos, quam aliorum depositatorum penes Regium Dohanam, vt probatur ibid. num. 7. ita vt dubitari non possit de voluntate nec partis exequendi, nec Iudicis committendi executionem, cum vtriusque voluntas sit expressa in citatione, & decretis iuxta petita emanatis, l. ille qui illes de legat. 3. & in multis terminis Bald. in l. consensum numer. 43. vers. fui facta ex sententiâ C. quomod. & quand. ind. Ben- conf. 32. num. 9. lib. 3. Rot. in rec. dec. 471. numer. 1. vers. accedit p. 4. tom. 2. neque minus de ipsa exe- cutione cum fuerit perfecta, & consummata facta diante subsequuta consignatione fructuum facta per Iudicem pro executione dictæ sententiæ, quæ cum non habeat certam formam de sui natura de- terminatam, sed nunc fiat vno modo, nunc alio